

SOSYAL BİLGİLER

TEMEL HAK VE ÖDEVLER

4.
ÖĞRENME
ALANI

Temel hak ve ödevlerimiz anayasamızın ikinci kısmında yer almaktadır.

Birinci bölümünde temel hak ve hürriyetlerimizin sınırlarının belirlendiği “Genel Hükümler”, ikinci bölümünde “Kişinin Hakları ve Ödevleri”, üçüncü bölümünde “Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler”, dördüncü bölümünde ise “Siyasi Haklar ve Ödevler” bulunmaktadır.

1

GENEL HÜKÜMLER

- I. Temel hak ve hürriyetlerin niteliği
- II. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması
- III. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılamaması
- IV. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması
- V. Yabancıların durumu

2

KİŞİNİN HAKLARI VE ÖDEVLERİ

- I. Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı
- II. Zorla çalıştırma yasağı
- III. Kişi hürriyeti ve güvenliği
- IV. Özel hayatın gizliliği ve korunması
 - a. Özel hayatın gizliliği
 - b. Konut dokunulmazlığı
 - c. Haberleşme hürriyeti
- V. Yerleşme ve seyahat hürriyeti
- VI. Din ve vicdan hürriyeti
- VII. Düşünce ve kanaat hürriyeti
- VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
- IX. Bilim ve sanat hürriyeti
- X. Basın ve yayımla ilgili hükümler
 - a. Basın hürriyeti
 - b. Süreli ve süresiz yayın hakkı
 - c. Basın araçlarının korunması
 - d. Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı
 - e. Düzeltme ve cevap hakkı
- XI. Toplantı hak ve hürriyetleri
 - a. Dernek kurma hürriyeti
 - b. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı
- XII. Mülkiyet hakkı
- XIII. Hakların korunması ile ilgili hükümler
 - a. Hak arama hürriyeti
 - b. Kanuni hâkim güvencesi
 - c. Suç ve cezalara ilişkin esaslar
- XIV. İspat hakkı
- XV. Temel hak ve hürriyetlerin korunması

- I. Ailenin korunması ve çocuk hakları
- II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi
- III. Kamu yararı
 - a. Kıyılardan yararlanma
 - b. Toprak mülkiyeti
 - c. Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması
 - d. Kamulaştırma
 - e. Devletleştirme ve Özelleştirme
- IV. Çalışma ve sözleşme hürriyeti
- V. Çalışma ile ilgili hükümler
 - a. Çalışma hakkı ve ödevi
 - b. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı
 - c. Sendika kurma hakkı
 - d. Sendikal faaliyet
- VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt
 - a. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı
 - b. Grev hakkı ve lokavt
- VII. Ücrette adalet sağlanması
- VIII. Sağlık, çevre ve konut
 - a. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması
 - b. Konut hakkı
- IX. Gençlik ve spor
 - a. Gençliğin korunması
 - b. Sporun geliştirilmesi ve tahkim
- X. Sosyal güvenlik hakları
 - a. Sosyal güvenlik hakkı
 - b. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler:
 - c. Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları
- XI. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması
- XII. Sanatın ve sanatçının korunması
- XIII. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları

- I. Türk vatandaşlığı
- II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları
- III. Siyasi partilerle ilgili hükümler
 - a. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma
 - b. Siyasi partilerin uyacakları esaslar
- IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı
 - a. Hizmete girme
 - b. Mal bildirimi
- V. Vatan hizmeti
- VI. Vergi ödevi
- VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı
- VIII. Devletin iktisadi ve sosyal ödevlerinin sınırları